

РОЛЬ ОСВІТИ У ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Малярчук О.В.

*кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри фінансів, обліку і оподаткування
Чернівецького торговельно-економічного інституту
Державного торговельно-економічного університету
м. Чернівці, Україна*

Глобальні процеси стали генератором трансформації суспільно-економічного життя. Природно є те, що такі зміни відбуваються завжди при поєднанні інформації різного типу чи однотипної з різних джерел. Але бурхливого розвитку вони набули зі зміною швидкості передачі інформації. Це стало можливим завдяки цифровій передачі даних. Так, цифровізація ввійшла в усі сфери та породила нову епоху розвитку світу.

Стрімке впровадження цифрових технологій вимагає формування відповідних навичок. Зростає попит на кваліфіковані кадри, які здатні впроваджувати та розвивати інновації на цифровій основі. Освітня галузь є основоположною у процесі цифровізації суспільства та має передбачати інтенсифікацію процесу навчання вдосконалення форм і методів освітнього процесу, реалізацію ідей індивідуального і розвивального навчання, створення системи освіти, орієнтовної на використання інноваційних інформаційних технологій.

Можливості використання цифрових технологій відкривають нові перспективи обробки інформації, розвитку ефективних підходів до навчання, застосування цифрових пристроїв, цифрових платформ, сприяє впровадженню найсучасніших інформаційних та освітніх технологій.

Актуальність зростання ролі цифрових технологій у суспільстві відображено у дослідженні стану цифрової сфери (Digital 2022 Global Overview report) проведеному креативною агенцією We Are Social. Згідно з даними звіту частка населення планети, що користується інтернетом зросла на 4% (на 195 мл. осіб) порівняно з 2021 роком і становить 4,95 млрд осіб (62,5% населення планети). При цьому кількість людей, які не користуються інтернетом зменшилася до менш ніж 3 млрд осіб [3; 4].

Питанням цифровізації відведено чільне місце в законодавчо-нормативній базі української освіти. Зокрема, запроваджено Концепцію розвитку цифрових компетентностей до 2025 року; Концепцію реалізації

державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року; Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та плани заходів щодо її реалізації у 2018 р. [2]; Національну стратегію Індустрії 4.0; Закони України «Про телекомунікації», «Про доступ до публічної інформації», «Про кібербезпеку», «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування інтегрованих інформаційних систем у сфері освіти», План відновлення України та ін.

Зокрема важливими результатами інформатизації і цифровізації освітнього середовища стало: створення комп'ютерно-технологічної платформи відкритої освіти на всіх її рівнях, що базується на використанні технологій хмарних обчислень; удосконалення технічного оснащення комп'ютерними системами навчальних закладів; оновлення педагогічних технологій на основі використання ІКТ; запровадження нових форм організації освітнього процесу, форм і методів навчання (електронне навчання, мобільне навчання, спільне навчання, смарт навчання, STEM/STEAM-освіта, відкриті онлайн курси, змішане навчання, соціальне навчання); упровадження відкритих навчальних систем; розвиток комплексних наукових досліджень проблем інформатизації освіти; формування та розвиток інформаційної культури та ІК-компетентностей [3].

Здатність освіти мультиплікативно впливати на цифровізацію суспільства має створити позитивні зміни у якості життя суспільства. Проявитися в формуванні нових прогресивних суспільних відносинах, що забезпечать широке впровадження та ефективне застосування продуктів цифрової трансформації в соціально-економічних підсистемах суспільства. Побудувати цифровізоване суспільство, в якому інформаційні технології є інструментом добробуту й економічного та соціального розвитку країни.

Список використаних джерел:

1. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року від 12 червня 2019 р. № 419. *Урядовий портал*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80?lang=en>
2. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>
3. Кремень В.Г., Биков В.Ю., Ляшенко О.І. та ін. Науково-методичне забезпечення цифровізації освіти України: стан, проблеми, перспективи. *Вісник НАПН України*. 2022. № 4. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4223>

4. Подольчак Н.Ю. Сучасний стан цифровізації в Україні. *Ефективна економіка*. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2019/6.pdf

5. Федоров М. Цифровізація економіки дозволить досягти мінімум 4 % додаткового зростання ВВП на рік / Міністерство та комітет цифрової трансформації України. – 2021 URL: <https://thedigital.gov.ua/news/mihajlo-fedorov-cifrovizaciya-ekonomiki-dozvolit-dosyagti-minimum-4-dodatkovogo-zrostannya-vvp-na-rik>